QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, die Mercurij, xx. Decembris,

M. IOANNE FORESTIER,

DOCTORE MEDICO, MODERATORE.

An contumacibus morbis ex Stibio purgatio?

CONTVMAX morbus non vnius est generis; nam & acutus eiusmodi esse potest, si non frangatur remediis; & qui naturâ longus est, vulgò contumax dicitur. Quid autem facit morborum contumaciam? naturæ imbecillitas, morbifici humoris plenior copia, vel maligna vis ab eximiâ putredine exortâ, & quæ à cruditate venit pigrities: augent & alunt contumaciam absurda victus ratio, & intempestiuus remediorum vsus; anni etiam tempestas, cæli status, soli natura, consuetudo aliquid faciunt: sic non vna esse potest omnium contumacium morborum medicina; quorum vt varia & multiplex natura est, ita penè infinitus est remediorum numerus. Nunc addendæ cibis vires, nunc mutanda mala temperies, nunc exhauriendæ venæ, aliquando viscera; vincenda putredo, excoquenda cruditas, coercenda gula, interdicendum alienis remediis; denique cum praua consuetudine, cæli iniuriâ, infestoque soli genio pugnandum est: vt non satis videant, qui, omissis cæteris auxiliis, omnia putant in sola purgatione collocanda.

PVRGANTIVM genus omne duplex est; quorum alterum verè hoc nomen vsurpat; humores enim excernendos eligit: alterum impropriè sic appellant; nam quicquid ipsi occurrit, sine delectu secum abripit: huius duæ etiam censentur species; vel enim solâ acrimoniâ lacessit partes, in quas venit, & ab ipsis vnà cum aliis humoribus aliquâ cum perturbatione deuoluitur, vel suo ingenio noxium inimicas vires effundit quaquaversum,

halatque pestem per omnes quasi portas corporis, grauiter afflictâ naturâ proruptaram. Ab hac purgantium specie, quouis in morbo, bene prudens Medicus semper abstinuerit, multò magis in contumaci, quando purgationis vsus est: quippe ferocem immitemque humorem, & tamdiu remediis obluctantem demulcere potius, quàm furiare conuenit; neque solùm venenata, & noxia vitare oportet, verumetiam quælibet perturbantia vehementer reformidare, summa Medicorum solertia sit, ægrotumque securitas.

STIBIVM adscripsit purgantibus posterior Medicorum ætas, haud satis cautè: nam venenum est, eò nocentius, quo magis excoctum est; adeo humores & spiritus toto corpore inquinat, & dira tabe partes exedit: cùm autem hæc ferè sit omnium metallicorum sors, vt hausta valdè noceant, etiam quæ exteriori in corpore adhibita proficiunt, omnium tamen Stibium ferè perniciosissimum est, æternamque labem inurit visceribus, nullis detergendam antidotis: quin paucissimum, exitiale est; neque vlla arte fieri potest, vt, depositâ venenatâ vi, solam vacuatricem retineat; hoc etiam facit ad vacuationem, quod venenum est. Scilicet acceptum stomacho, vt primùm concaluit, pestifero halitu, contactuque incestat omnia: hinc naturæ pugna cum eo est, rem noxiam deturbare connitentis, quacunque patet exitus, non solùm vomitu, secessu, & vrinis, sed aliquando etiam hæmorrhagia brevi perditura sic purgatos. Felicesne quorum vitæ pepercit? an feliciores quos morborum, & gravioribus reliquæ vitæ molestiis celeriore fato exemit?

EX Stibio purgare veneficorum primam artem fuisse credibile est; vt, specie remedii, mercede conducti homines impunè trucidarent: arrisit tamen delicatis ægris eadem, sed non intellecta ratio; quia iucundo sapore fallebat, neque omnes statim occidebat medicamentum. Incautos interea Medicos sollicitavit spes famæ fortunæque melioris, vt æmuli fierent turpium agyrtarum vel fraudis vel erroris: hinc exorti, quos nuper ille vocabat, insontes venefici, qui gustus servirent deliciis, & in contumacibus morbis, ne quid inexpertum relinquerent, etiam venena propinarent, quasi in humano corpore cum vitiosis humoribus commoritura. At Stibium nunquam sese exuit, &, vtcunque valeant hominis vires, vel in posterum nocet; non hos illosve humores in corporibus optat, quos secum auferat, sed omnia permiscet, conturbat, fœdat: vt in cholera nullo solatio plurimum deiicitur, evomiturque, sic ex Stibio purgatio nunquam levat: casus est quidam exacerbati morbi, quò non interire, tam salus est ægrotanti, quàm latroni viator vitam debet, à quo gravem aliquam, sed non vltimam plagam accepit.

CONTVMAX morbus Epilepsia, quàm brevi obducto Stibio desitura est in Apoplexiam; & ipsam vltimam rerum lineam homini futuram! quid sopor? quàm facilè sic coercitus suo locum dat consanguineo? pertinacem etiam invictumque lateris dolorem, pulmonisque morbum

quàm sæpe atroci morte commutavit Stibium? nihil tabe contumacius; at nullum ei venit à Stibio auxilium, sed potiùs præceps ineluctabilisque pernicies: cancros verò vt irritat! vt qualescunque ventris dolores, seu certo, seu incerto tempore redeuntes, ingeminat, lethalesque reddit! vt rheumaticos interficiendo dilaniat! febribus quidem continuis adversissimum; ad tollendas intermittentes nefariè commendatur. Heu quoties febris intermittens, ostentatâ spe certâ salutis, longinquitate tamen gravis, & Stibio digna credita, ab eo malè multata, cum ipsomet ægrotante mille confecto doloribus, extincta est! quid enim? nulli vel leviori morbo datur, quo non graviorem creet: eò verò semper duriora contingunt omnia, quo ferocior humor est, qui morbum excitavit: qualis est contumacium morborum parens, quem Stibium mirificè exagitat acceditque magis, &, cum reliquis toto corpore humoribus, teterrimè venenat. Quod vidit olim Schola Parisiensis, cuius authoritatem Senatus ipse secutus iudicavit, veneficij arcessendos fore, quicumque illætabili isto medicamento ad purgationem abuterentur.

Non ergo contumacibus morbis ex Stibio purgatio.

Proponebat Lutetiæ PETRVS REGNIER, Parisinus, Anno R. S. H. M. DC. XLV.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Petrus le Mercier.	*M. Mathurinus Denyau.*	*M. Philippus Harduinus de Sainct Iacques.*
M. Claudius Guerin.	*M. Franciscus le Vignon.*	*M. Helias Beda.*
M. Petrus Yuelin, Med. Reg. & Reginæ ordin.	*M. Petrus Legier.*	*M. Franciscus des François.*

cette thèse est la 949e du tome VI du recueil in-folio